

POMOČ TOLMINSKI

Na seji skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti o gradnji doma za ostarele

Na 9. redni seji skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Bežigrad so delegati uvodoma soglasno sprejeli sklep o podpisu samoupravnega sporazuma o izjemnem posojilu prizadetim zaradi potresov na območju skupščin Tolmin in Nova Gorica. Ta samoupravni sporazum, ki so ga sklenile vse slovenske stanovanjske skupnosti določa prizadetim krajem posojilo v višini 150 milijonov dinarjev z odplačilno dobo 25 let ter obrestno mero 2 odstotka. Prva anuiteta bo zapadla v plačilo 1. januarja 1980, ko bo začela teči tudi dogovorjena doba odplačevanja. Tako zbrana sredstva, ki jih bodo posamezne stanovanjske skupnosti izločale glede na zbrana sredstva za graditev stanovanj in solidarnostno dejavnost, bodo namenjena strogo samo za stanovanjsko gradnjo. Podpisnice so se tudi dogovorile, da samoupravni stanovanjski skupnosti v Sentjurju in Smarju pri Jelšah zaradi še neresenih posledic potresa na Kozjanskem po tem sporazumu ne bodo odvajale sredstev.

Delež, ki ga bo prispevala naša skupnost, znaša 6,95 milijona dinarjev, ki jih bodo vplačali v treh obrokih: do 30. avgusta letos 1,39 milijona, do 30. junija 1977 3,68 milijona dinarjev in do 1. junija 1978 še preostali znesek 1,87 milijona din.

Predsednik samoupravne stanovanjske skupnosti Viktor Zupančič, je delegate tudi obvestil, da so že neposredno po potresu nakazali na Tolminsko posebno pomoč iz združenih sredstev družbene pomoči v višini 100.000 din.

V drugi točki so spregovorili o gradnji doma za ostarele občane in problematiki, ki se je ob tem pojavila. Tu di tu primanjkuje denarja in zato so zaprosili za pomoč stanovanjsko skupnost, ki naj bi prispevala kar dobršen del denarja: okrog 23 milijonov dinarjev. Približno enako vsoto naj bi zbrali tudi s samopriskevkom, ki bo vključil financiranje doma ostarelih, skupno z ostalimi viri pa bi bilo potem bržkone dovolj

KRAJŠE, A PLODNO

Na sejah skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Bežigrad imajo še vedno težave s sklepčnostjo, saj je bilo tudi tokrat zbranih manj kot polovica delegatov, tako da je bilo že ogroženo redno delo skupščine. Zato bodo morali nedvomno spregovoriti o odgovornosti nekaterih, ki se ne udeležujejo redno dela skupnosti in tako ne izpolnjujejo pomembne naloge.

Seja skupščine pa je bila tokrat precej krajša kot zadnjič, razprava pa zato nič manj plodna. Le malo več odločnosti pri vodenju in usmerjanju debate in nekoliko skrbnejše izbran dnevni red sta zagotovila zelo uspešno delo.

denarja za ta prepotrebni in družbeno pomembni objekt. Med viri sredstev, ki bi jih kazalo izkoristiti, je tudi preselitev starejših občanov, ki živijo v garsonjerah v dom,

prostore pa bi lahko potem prodali — po prejšnjem dogovoru, seveda. Sicer pa bo po pooblastilu delegatov o finančni pomoči pri gradnji tega objekta sklepal pozneje, ko bo seznanjen s konkretnimi zahtevami, odbor za financiranje družbene pomoči.

Po kratki informaciji o osnutku družbenega dogovora o ukrepih za racionalizacijo stanovanjske gradnje v Sloveniji, je predsednik izvršilnega odbora Franc Pirc prebral predlog sprememb družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski gradnji v Sloveniji. Ta predlog določa, naj se za račun izhodiščne in končne cene stanovanj uporablja tako imenovana »metodna parametrska metodologija«. Izhodiščne cene pa morajo biti dogovorjene najkasneje do začetka gradnje (pred izdajo gradbenega dovoljenja), končna cena pa najmanj 3 mesece pred zaključkom gradnje po pogodbi. Dejavniki se morajo dogovoriti, da stroški primarne kolektivne naprave ne bremenijo cene stanovanj. Tako dogovorjeno ceno mora po predlogu dopolnitev družbenega dogovora o načinu oblikovanja cen, stanovanjska skupnost posredovati Zavodu za cene SRS v evidenciranje. Če Zavod ugotovi, da je cena stanovanj v občini previsoka, glede na cene izračunane po enotni metodologiji, lahko zahteva usklajitev cene z določili dogovora, oziroma, po 30 dneh lahko Zavod za cene administrativno določi ceno kvadratnega metra stanovanjske površine.

Delegati so se strinjali tudi z osnutkom samoupravne

ga sporazuma o združevanju sredstev za uresničitev plana izgradnje komunalnih objektov in naprav individualne komunalne porabe v tem letu, upoštevali pa so nekatere pripombe izvršilnega odbora, ki je sporazum že prej obravnaval.

Ob koncu te zelo konstruktivne seje so spregovorili še o problemih, ki najbolj teže posamezne hišne svete. Tako so se zanimali za usodo kotlovnice (te bodo po novem odloku, ki ga bo mestna skupščina kmalu sprejela, sodile med naprave, ki sodijo v investicijsko vzdrževanje), precej vprašan je bilo glede delitve stanarin in predvsem zneska, namenjenega za izpolnitev pogodbenih obveznosti Staninvesta, glede obratovalnih stroškov, ob koncu pa so razpravljali še o oblikah pogodb med hišnimi sveti in Staninvestom oziroma hišniki, snajžkami in drugim osebjem.

S. DROLJC

123-100
56/89

bežigrad
v številkah

Poprečno število zaposlenih je bilo leta 1974 v Ljubljani skoraj 146.000, od tega daleč največ (58.000) v Centru, najmanj v občini Moste-Polje (19.000) in Vič-Rudnik (15.000), medtem ko je bila naša občina prav na sredini z nekaj manj kot 25.000 zaposlenimi. Podatki kažejo, da je za Bežigradom štiri petine ljudi delalo v gospodarstvu in sicer največ v industriji (7.200) ter gradbeništvu (5.500). V negospodarstvu je delalo 4.620 ljudi, največ v kulturno-socialnih dejavnostih — skoraj 4.200 (od tega v šolstvu 852, manosti 1.532, zdravstvu in kulturi po 700 itd.).

Zanimiv pokazatelj je tudi odstotek žensk med vsemi zaposlenimi: okrog 46 odstotkov žensk je med zaposlenimi v Ljubljani, za Bežigradom pa je bilo zaposlenih 9.421 žena — tudi tu največ v gospodarstvu — prek 7.000, najmanj pa v filmski industriji — 5.

V primerjavi z letom 1973 je bilo leta 1974 v Ljubljani 7.000 več zaposlenih, za Bežigradom pa nekaj manj kot 2.000 (od tega v naši občini okrog 500 žensk).

Vir: Statistični letopis Ljubljana 1975



S seje Samoupravne stanovanjske skupnosti Bežigrad.

Jubilejno leto — 35-letnico ustanovitve OF — bomo v bežigrajski občini proslavljali še z enim delovnim uspehom: 23. junija se bodo odprla vrata novega kulturnega doma krajevske skupnosti Stadion. Dom bo tudi spomenik žrtvam vojne in fašističnega nasilja v letih 1941—45, ki so stanovali na tem področju, za občane pa bo pomembna pridobitev za večji razvoj socialističnega samoupravnega, kulturnega in družbeno-političnega dela v krajevni skupnosti. Zato bomo ob tem prazniku še posebej obudili spomin na tiste dni pred 35 leti, ko je tudi na tem terenu kakor drugod v Ljubljani in Sloveniji pričela delovati Osvobodilna fronta. V kratkem bomo opisali dejavnost OF na področju takratnega rajona Bežigrad. To pa je zahtevna naloga: številni aktivisti OF so opravljali funaško, težko in odgovorno delo. Vseh njihovih akcij, uspehov in žrtve ni mogoče opi-

Po zapiskih
in pripovedovanjih
članov OF zbrala A. C.

sati, prav tako tudi ne imena vseh, ki so sodelovali in delali v Osvobodilni fronti. Samo iz terena Stadion (II. kvart) je padlo v borbi 52 partizanov, 5 talcen, 13 jih je umrlo v internacijah, 8 pa je drugih žrtve vojne. Vsa njihova imena bodo zapisana na spominski plošči novega kulturnega doma. Prav bi bilo, da bi dobil tudi bivši rajon Bežigrad kroniko OF (ki jo drugje že imajo), dokler so še žive številne priče, da ne bodo šli v pozabo dogodki najslavnejših dni naše zgodovine.

Gotovo bo zanimalo vse zdajšnje prebivalce Bežigrada, kaj je obsegal rajon in kako je bila med okupacijo pod vodstvom Komunistične partije organizirana OF rajona Bežigrad, kako skrbno so bile razporedene skrivne niti, ki jih s

PRED OBCINSKIM PRAZNIKOM

RAJON BEŽIGRAD MED OKUPACIJO

svojo premočjo ni odkril in ni mogel uničiti okupator, kako je tekla povezava OF do slehernega poštenega Bežigrajanca, ki se je pridružil OF in delal v njej. Seveda je bilo tudi nekaj izvržkov, ki so obrnili hrbte lastnemu narodu in ga skupaj z okupatorji hoteli uničiti.

Rajon Bežigrad, ki je mejl na rajone Center, Siško in Moste, je segal na ježenski strani do žice na današnji Titovi cesti. Meja med Centrom in Bežigradom je tekla za glavno železniško postajo, dako da je Vilharjeva c. spadala vsa k Bežigradu, desna pa k Mostam, in po Koželjevi do sedanje Titove ceste, meja med Siško in Bežigradom je bila kamniška proga.

Tudi za Bežigradom je bila že pred vojno terenska celica Komunistične partije, ki je bila nekaj časa skupna za Siško in Bežigrad, pozneje pa sta se ločili; ta je bila jedro bodočega rajonskega partijskega komiteja Bežigrad. Člani RK KPS so bili do oktobra 1941 — Rudi Ganziti, sekretar, Viktor Avbelj-Rudi in Pepca Kardelj; ko je odšel tovariš Ganziti k Centralni tehniki, je bila sekretar rajonskega komiteja Pepca Kardelj, člani pa Avgust Zupet, Janko Rudolf, Rudi Jurkas in Ingo Vrščaj, ki je vzdrževal zvezo z organizacijami SKOJ in mladino. Od decembra 1941 do septembra 1942 so bili člani RK Bežigrad

— Angelca Ocepek, Lojze Tomažič-Roman, Avgust Zupet, Zima Vrščaj, Janko Rudolf, Stanko Holy in Ingo Vrščaj do aretacije 1942. leta.

Rajonski odbor OF Bežigrad je bil ustanovljen v začetku julija 1941. leta. Ustanovni sestanek je bil pri Rupnikovih v sedanji Parmovi ulici 47. Za sekretarja je bil izvoljen Viktor Avbelj-Rudi (KP), člana pa Aleš Stanovnik (KS) in inž. Miloš Brelih (Sokol). Za Viktorjem Avbeljem je bila kratak čas sekretarka OF Pepca Kardelj, po njenem odhodu pa Avgust Zupet, za njim pa Angelca Ocepek do septembra 1942.

Kvartni odbori OF so se pričeli formirati novembra—decembra 1941. Rajon Bežigrad se je sprva delil na 4, po oktobru 1942 pa na 3 kvarte. I. in II. kvart sta bila na levi strani Titove c. iz mesta proti Ježici, III. in IV. kvart pa sta bila na desni strani sedanje Titove (jeseni 1942 sta se združila v III. kvart. I. kvart je bil med progo, današnjo Titovo cesto in današnjo Samovo ul. ob Jami; II. kvart je bil med Samovo ul., progo, Titovo c. in žico.

Kvarti so se delili na terene. Pojem terenski odbor je pomenil l. 1941 pravzaprav jedro ozir. osnovno skupino, ki je organiziral osovobodilno gibanje med ljudmi, ki niso bili organizirani v tovarni ali ustanovi ali v šoli, ampak so

živeli »na terenu«. Seveda pa so bili mnogi aktivisti OF zaradi številnih nalog iz prvih terenskih odborov organizirani tudi v podjetju ali tovarni, kjer je imela Komunistična partija vse več članov. Člani prvih terenskih odborov so bili iz iste, se večkrat pa iz različnih ulic. Ti so potem v »svojih ulicah« ustanavljali nove skupine ozir. odbore. Tako je šlo gibanje OF iz osnovnih jeder v širino.

Po ustanovitvi kvartnih odborov so postali najbolj predani aktivni člani OF iz terenskih odborov člani kvartnih odborov, v terenske odbore pa so prišli novi člani iz uličnih odborov. Kolikor bolj se je širila mreža OF, predvsem, ko se je povezala na terenu mladina, ki je bila preje povezana v šolah, pa tudi člani OF iz podjetij in tovarn so se vezali na teren, toliko bolj so rasli ulični in hišni odbori. Hišni odbori so bili v vseh večjih hišah, kjer je bilo več strank, npr. v vsaki Fondovi hiši, v večjih blokih ob sedanji Titovi c. in Parmovi ulici. V tzv. Baragovem semenišču, kjer so stanovali begunci iz Stajerske, je bilo več odborov. Vzporedno z odbori OF so rasli še odbori Slovenske narodne pomoči, odbori ženske organizacije, SKOJ in mladine pa tudi desetine »narodne zaščite«. Organizacije OF so bile v tovarnah kot npr. v Zakotnikovi in Ravnikarjevi žagi, v tovarni Lajovic, Avtomontaži, Ejler, Eka, Kuverta, v delavnicah PTT in drugod.

Tudi ob trenutnem upadanju organizacije po večjih racijah in odhodih v partizane, npr. poleti 1942, se ni zmanjšalo število terenskih odborov in organizacij; organizacije OF so se krepile z novimi člani. Februarja 1942 je bilo v rajonu Bežigrad kar 33 odborov OF, ki so združevali aktivne člane Osvobodilne fronte po kvartih, terenih, tovarnah, ulicah in blokih.

(Nadaljevanje prihodnjč)